

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **S. F.**, zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2016, č. j. 4 A 8/2016 – 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím ze dne 14. 1. 2016, č. j. CPR-8057-5/ČJ-2015-930310-V231, zamítla žalovaná odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 8. 2. 2015, č. j. KRPA-415956-40/ČJ-2014-000022, a toto rozhodnutí potvrdila. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žalobkyně dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), přičemž doba, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce šesti měsíců; počátek doby byl podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoven od okamžiku, kdy žalobkyně pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla žalobkyni dle § 118 odst. 3 citovaného zákona stanovena doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů od nabytí právní

moci tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí žalované napadla žalobkyně u Městského soudu v Praze žalobou; městský soud rozsudkem ze dne 17. 3. 2016, č. j. 4 A 8/2016 – 29, žalobu zamítl.

[2] Po rekapitulaci podstatných skutečností vyplývajících ze správního spisu a zhodnocení pobytové historie žalobkyně městský soud zkonstatoval, že žalobkyně na území České republiky pobývala (poté, co jí bylo zrušeno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání) pouze na základě výjezdního příkazu. Po uplynutí jeho platnosti zde vědomě neoprávněně setrvala, což odůvodňovalo zahájení řízení o jejím správním vyhoštění. Samotná skutečnost, že žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí, jímž jí bylo zrušeno povolení k dlouhodobému pobytu, dle městského soudu nepředstavuje (v případě nepřiznání odkladného účinku žalobě), důvod pro její další setrvání na území České republiky (zde upozornil, že práva stěžovatelky mohl dostatečně chránit její právní zástupce). Městský soud proto žalobkyni nepřisvědčil, že se nacházela v situaci, kdy se měla rozhodnout, zda rezignuje na osobní hájení svých práv nebo se dostane do situace nelegálního pobytu. Pokud jde o otázku společenské nebezpečnosti jednání žalobkyně, městský soud dospěl k závěru, že sice nedosahuje velké společenské nebezpečnosti, šlo ale o vědomé porušování zákona.

[3] S ohledem na nelegálnost pobytu žalobkyně, nevyužitou možnost dobrovolného vycestování v podobě výjezdního příkazu a kontext dosavadní pobytové historie žalobkyně, neshledal městský soud uložené správní vyhoštění v délce 6 měsíců za nepřiměřené. Vyhodnocení situace žalobkyně správními orgány proto městský soud aproboval.

[4] K žalobnímu tvrzení o nezákonnosti závazného stanoviska k možnosti vycestování cizince, vydaného Ministerstvem vnitra, městský soud uvedl, že žalovaná postupovala v souladu se zákonem, když si k námitce žalobkyně vyžádala jeho přezkoumání. Městský soud neshledal, že by správní orgán při přezkoumání závazného stanoviska porušil své povinnosti (včetně hodnocení osobních poměrů žalobkyně, kdy bylo vycházeno z toho, co sama žalobkyně uvedla do protokolu v rámci řízení o správním vyhoštění) a nehodnotil kritéria ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců (žalobkyně nadto ani nenamítala rozpornost vyhodnocení těchto kritérií s aktuální situací na Ukrajině a zároveň ani nezmínila, jaké relevantní otázky měl správní orgán při přezkoumání závazného stanoviska opomenout).

[5] Městský soud se ztotožnil se žalovanou i v tom, že uložené správní vyhoštění v případě žalobkyně není nepřiměřeným zásahem do soukromého nebo rodinného života cizince ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Uznal, že návrat žalobkyně bude určitým zásahem do jejích poměrů i poměrů jejích rodinných příslušníků (žalobkyně svou výdělečnou činností na území České republiky finančně podporovala svou dceru na studiích i zbytek rodiny na Ukrajině), nicméně této skutečnosti si měla být žalobkyně vědoma již v době, kdy nevyužila výjezdní příkaz k dobrovolnému návratu. Odpovědnost za vzniklou situaci nelze klást k tíži správnímu orgánu, který postupoval v souladu se zákonem a na základě náležitě zjištěných skutečností. Žalovaná se při vydání napadeného rozhodnutí podrobně zabývala kritérii přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců, přičemž tyto závěry městský soud aproboval.

pokračování

[6] Proti tomuto rozsudku brojí žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností, odkazující na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Jelikož však stěžovatelka v kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku (respektive jinou vadu řízení před městským soudem) a rovněž pochybení správních orgánů, spočívající v nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí, lze konstatovat, že uplatněné kasační námitky obsahově dopadají na důvody dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Samotná nesprávná či nepřesná právní subsumpce kasačních důvodů pod jednotlivé případy uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., však meritornímu projednání kasační stížnosti nebrání (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47; všechna citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[7] Stěžovatelka v kasační stížnosti nejdříve obecně namítá, že městský soud relevantně nevypořádal žalobní námitky, když prakticky pouze převzal argumentaci žalované, aniž by blíže vysvětlil, proč právě této argumentaci dává přednost před argumenty stěžovatelky. Vzhledem k tomu, že obě rozhodnutí správních orgánů jsou dle stěžovatelky nezákonná a nepřezkoumatelná, zatížil tak i městský soud napadený rozsudek nezákonností a nepřezkoumatelností, spočívající v nedostatku důvodů (zejména pokud jde o námitky týkající se přiměřenosti samotného rozhodnutí o správním vyhoštění a důvodnosti užitého opatření). Stěžovatelka dále (rovněž pouze v obecné rovině) namítá, že se městský soud nedostatečně vypořádal s námitkou porušení zásady materiální pravdy (§ 3 správního řádu), respektive nedostatečného zjištění skutečného stavu věci ze strany správních orgánů. V této souvislosti upozorňuje, že v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti, svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 3 správního řádu). Dle stěžovatelky však správní orgán prvního stupně důkladně zjistil pouze okolnosti svědčící v její neprospěch, přičemž tato vada poté nebyla v rámci přezkumu zhojena žalovanou ani městským soudem.

[8] V další části kasační stížnosti stěžovatelka již zcela konkrétně namítá, že se městský soud nedostatečně vypořádal s námitkou nepřiměřenosti formy a délky uloženého opatření (správního vyhoštění). Dle stěžovatelky totiž žalovaná i městský soud (aniž by se dostatečně vyjádřily k odvolacím, respektive žalobním námitkám) toliko aprobovaly rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který ovšem relevantně neodůvodnil, proč bylo uloženo právě opatření ve formě správního vyhoštění v předmětné délce. V této souvislosti stěžovatelka opakovaně upozorňuje, že do situace nelegálního pobytu (iniciujícího zahájení řízení o správním vyhoštění) se dostala zcela bez své viny, poněvadž protiprávní stav (trvající jen po dobu několika málo dní) byl přímým důsledkem nepřiznání odkladného účinku její žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání proti rozhodnutí o zrušení platnosti jejího dlouhodobého pobytu (usnesení městského soudu ze dne 9. 7. 2014, č. j. 3 A 42/2014 - 33, jež je navíc dle názoru stěžovatelky v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, například usnesením ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100). Stěžovatelka nastalou situaci řešila tím, že se dobrovolně dostavila k cizinecké policii, a proto je přesvědčena, že její setrvání na území z důvodu zachování práva na spravedlivý proces v rámci řízení o žalobě v pobytové věci nevykazuje žádné znaky společenské nebezpečnosti a není v rozporu s veřejným zájmem, ani se zájmy společnosti. Zároveň poukázala na to, že plně spolupracovala se správním orgánem,

vypověděla pravdu o svém pobytu na území, o okolnostech svého zajištění i důvodech nelegálnosti pobytu. Dle stěžovatelky samotná forma uloženého opatření i jeho délka byly stanoveny zcela nepřiměřeně a neadekvátně okolnostem případu a jsou v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů (zejména zásadou proporcionality a právní jistoty). Stěžovatelka nadále trvá na možnosti smírného řešení celé záležitosti.

[9] Stěžovatelka rovněž namítá, že se městský soud nedostatečně vypořádal i s námitkou nepřiměřenosti napadených rozhodnutí, pokud jde o jejich dopad do jejího soukromého a rodinného života, kdy prakticky jen převzal argumentaci žalované a správního orgánu prvního stupně. Městský soud banalizoval naplnění jednotlivých důvodů nepřiměřenosti (dlouhá doba pobytu stěžovatelky na území, vazby soukromého a především rodinného charakteru vybudované na území). Stěžovatelka má také za to, že již správní orgán prvního stupně nedostatečně posoudil přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění z hlediska zásahu do jejího soukromého a rodinného života (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců), což je v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů a rovněž s příslušnými ustanoveními zákona o pobytu cizinců. Správní orgán prvního stupně byl při posuzování přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění povinen posuzovat kritéria dle § 174a zákona o pobytu cizinců, konstatoval však pouze hlediska významná pro rozhodnutí ve věci správního vyhoštění, aniž by dostatečně zohlednil specifika celého případu. Stěžovatelka v této souvislosti zároveň opakovaně konstatuje, že má na území domovského státu rodinu, kterou díky práci v České republice zabezpečovala. Současně odkazuje na judikaturu, dle níž není rozhodné, zda se rodinní příslušníci cizince nacházejí na území České republiky či domovského státu, ale pouze to, jaký dopad bude mít rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života cizince. Správní orgán prvního stupně však tento dopad neposoudil, když toliko s ohledem na přítomnost rodinných příslušníků stěžovatelky mimo území České republiky dospěl k přesvědčení o absenci negativního zásahu. Uvedená vada nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nebyla napravena ani v rámci odvolacího řízení, ani při soudním přezkumu.

[10] V doplnění kasační stížnosti stěžovatelka poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2016, č. j. 9 Azs 157/2016 – 34, týkající se přezkumu rozhodnutí o zrušení dlouhodobého pobytu stěžovatelky, jímž byl pro nezákonnost zrušen rozsudek městského soudu i rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Dle stěžovatelky je uvedené rozhodnutí relevantní pro rozhodnutí v nyní projednávané věci. Rozhodnutí o zrušení pobytu mělo totiž přímou příčinnou souvislost s tím, že pobyt stěžovatelky na území byl v době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v nyní projednávané věci považován za neoprávněný. Stěžovatelka má tedy za to, že nebýt nezákonného rozhodnutí o zrušení pobytu, nedošlo by vůbec k zahájení řízení o správním vyhoštění. Zároveň se domnívá, že zmiňovaný zrušující rozsudek zdejšího soudu působí *ex tunc*, v důsledku čehož stěžovatelka na území České republiky *de facto* nelegálně nikdy nepobývala.

[11] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná pouze odkázala na své písemné stanovisko ze dne 11. 5. 2016, zaslané v reakci na výzvu Nejvyššího správního k vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, v němž se však k samotné kasační stížnosti blíže nevyjádřila.

pokračování

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] V úvodní části kasační stížnosti uplatňuje stěžovatelka značně obecnou argumentaci, z níž není patrné, z jakých konkrétních skutečností pochybení městského soudu a správních orgánů dovozuje. Je vhodné připomenout, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou (§ 75 odst. 2 s. ř. s., § 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.), a proto kvalita a preciznost ve formulaci obsahu žalobních (stížnostních) bodů a jejich odůvodnění v žalobě (kasační stížnosti) v podstatě předurčuje obsah rozhodnutí správních soudů. Pro úspěch v soudním řízení správním je tak rozhodující, aby žalobce (stěžovatel) formuloval žalobní (stížnostní) body precizně, tj. musí z nich být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Výtky, které činí žalobce (stěžovatel) pouze ve formě zcela obecných pochybností, domněnek a tvrzení, nelze považovat za dostatečně precizní žalobní (stížnostní) body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., respektive § 106 odst. 1 s. ř. s. (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2009, č. j. 8 Afs 31/2009 – 5, a ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54; obdobně též rozsudek ze dne 6. 12. 2013, č. j. 2 Afs 73/2012 – 38). Otázkou náležitého vymezení žalobních (stížnostních) bodů se zabýval i rozšířený senát zdejšího soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, v němž uvedl, že *„[l]ičení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‘obvyklých’ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem“*. Z uvedeného vyplývá, že za řádně formulovaný žalobní či kasační bod nelze považovat například jen pouhý obecný, typový odkaz na porušení zákonného ustanovení, aniž by bylo patrné, jaké konkrétní skutečnosti považuje žalobce či stěžovatel za základ tvrzeného porušení. Uvedenými obecnými námitkami se proto správní soudy nemohou zabývat věcně.

[15] Pokud jde již o konkrétně uplatněnou kasační argumentaci, stěžovatelka namítá, že se městský soud nedostatečně vypořádal s žalobní námitkou nepřiměřenosti správních rozhodnutí, pokud jde o formu a délku uloženého opatření v podobě správního vyhoštění, a to především z důvodu absence společenské nebezpečnosti jejího jednání. Dle stěžovatelky totiž žalovaná i městský soud (aniž by se dostatečně vyjádřily k odvolacím, respektive žalobním námitkám) toliko aprobovaly rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který relevantně neodůvodnil, proč bylo uloženo právě opatření ve formě správního vyhoštění v předmětné délce.

[16] S uvedenými argumenty stěžovatelky však nelze souhlasit. Správní orgán prvního stupně po shrnutí pobytové historie stěžovatelky a zhodnocení okolností jejího neoprávněného setrvání na území České republiky (str. 2 - 5 prvostupňového rozhodnutí) zkonstatoval naplnění skutkové podstaty § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. Zabýval se i otázkou společenské nebezpečnosti posuzovaného jednání, kdy na

straně jedné zohlednil fakt, že stěžovatelka nerespektovala povinnost opustit území České republiky vědomě a její návštěva policie byla motivována získáním oprávnění k pobytu ve formě výjezdního příkazu, na straně druhé reflektoval pobytovou historii stěžovatelky (na území České republiky pobývá od roku 2007 a jde o její první porušení zákona) i fakt, že se na policii dostavila dobrovolně (viz zejména str. 5 a 7 rozhodnutí). S ohledem na tyto skutečnosti proto dobu správního vyhoštění stanovil při spodní hranici zákonného rozpětí. K odvolací námitce stěžovatelky žalovaná (s odkazem na rozsudek zdejšího soudu ze dne ze dne 18. 6. 2014, č. j. 3 As 74/2013 – 42) poukázala na nutnost uložení správního vyhoštění, neboť méně zatěžující opatření je v případě naplnění skutkové podstaty § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců vyloučeno. Pokud jde o délku uloženého správního vyhoštění, připomněla, že v případě porušení ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců lze správní vyhoštění uložit až na dobu 3 let. Stěžovatelce byla, po zohlednění řady okolností, jež byly v průběhu prvoinstančního řízení zjištěny a v napadeném rozhodnutí posouzeny, stanovena adekvátní délka vyhoštění (str. 6 – 7 rozhodnutí žalované). Je tedy zřejmé, že se i žalovaná k uvedené otázce přezkoumatelným způsobem vyjádřila a nebyl proto důvod, aby městský soud zrušil její rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost.

[17] Tvrzejším deficitem nepřezkoumatelnosti (ve smyslu řádného nevypořádání žalobní námitky) v tomto směru netrpí ani napadený rozsudek. Městský soud výslovně konstatoval, že jednání stěžovatelky sice nedosahuje velké společenské nebezpečnosti, nelze však současně přehlédnout, že i po uplynutí platnosti výjezdního příkazu setrvala na území České republiky bez povolení k pobytu vědomě. V této souvislosti Nejvyšší správní soud považuje za zcela správný odkaz městského soudu na rozsudek zdejšího soudu ze dne ze dne 18. 6. 2014, č. j. 3 As 74/2013 – 42, v němž byla judikována nemožnost diskrece správního orgánu o uložení správního vyhoštění, neboť zákon o pobytu cizinců nezná mírnější opatření, dojde-li k naplnění skutkové podstaty § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. Nesporným limitem uvedeného postupu je však § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který zapovídá vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, pokud by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince (k tomu viz dále). Pro úplnost lze dodat, že dalším korektivem, umožňujícím zohlednit specifickou situaci již vyhoštěného cizince je i možnost odstranění tvrdosti správního vyhoštění podle § 122 zákona o pobytu cizinců. Lze tedy souhlasit s názorem městského soudu, že správní orgán prvního stupně neměl při řešení nelegálního pobytu stěžovatelky k uložení správního vyhoštění žádnou alternativu; stěžovatelkou vyžadované „smírné řešení“ věci bylo proto vyloučeno. Nadto městský soud rovněž připomněl, že možnost dobrovolného vycestování stěžovatelce byla poskytnuta formou výjezdního příkazu, kterou však vědomě nevyužila. Co se týká délky nutného správního vyhoštění, městský soud s ohledem na pobytovou historii stěžovatelky a nižší míru společenské nebezpečnosti jejího protiprávního jednání neshledal dobu 6 měsíců (spodní hranice zákonného rozpětí) za nepřiměřenou.

[18] Na základě výše uvedeného tedy nelze říci, že by městský soud či žalovaná pouze mechanicky aprobovaly rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Nicméně i v případě odkazu na závěry podávající se z přezkoumávaného správního rozhodnutí zdejší soud v rozsudku ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, uvedl, že „[j]e-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval

pokračování

právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“

[19] V další části kasační stížnosti se stěžovatelka ohrazuje také proti způsobu vypořádání žalobní námitky nepřiměřenosti dopadu napadených rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života, kdy měl městský prakticky opět jen převzít argumentaci žalované a správního orgánu prvního stupně. Dle jejího názoru přitom správní orgán prvního stupně tuto otázku vypořádal jen odkazem na kritéria přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců, aniž by je konfrontoval s okolnostmi dané věci (zejména pokud jde o rodinné příslušníky stěžovatelky na území domovského státu, které díky své práci na území České republiky zabezpečovala). Uvedená vada nebyla napravena ani v rámci odvolacího řízení.

[20] Ani tyto výhrady Nejvyšší správní soud nesdílí. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (str. 5 - 7) je zcela zřejmé, že správní orgán v rámci posouzení předmětné otázky (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců) vycházel, v souladu s kritérii demonstrativně vypočtenými v ustanovení § 174 zákona o pobytu cizinců, ze skutečností, jež vyplynuly v průběhu řízení o správním vyhoštění, a to zejména z vlastních tvrzení stěžovatelky, jež uvedla do protokolu o výsledku. Nepřiměřenost zásahu správního vyhoštění stěžovatelka spatřuje především v jeho ekonomických dopadech, neboť v průběhu správního a soudního řízení opakovaně poukazovala na skutečnost, že se na území České republiky nachází za účelem pracovní činnosti, kterou se snaží zabezpečit svou studující dceru a další rodinné příslušníky žijící v domovském státě (na území Ukrajiny dle tvrzení stěžovatelky žije její dcera i matka a taktéž manželka a dítě syna stěžovatelky, který v současné době žije se stěžovatelkou na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu). Nejvyšší správní soud se nicméně shoduje s názorem městského soudu, že správní orgán prvního stupně i tyto ekonomické důvody dostatečně vážil. Poukázal zejména na skutečnost, že syn stěžovatelky na území České republiky pracuje a zabezpečuje tak nejen rodinné příslušníky v domovském státě, ale v současné době i samotnou stěžovatelku. Taktéž poukázal na nedávnou finanční výpomoc otce dcery stěžovatelky v době, kdy stěžovatelka sama příjem neměla. Nadto je nutno upozornit, že i v případě neuložení správního vyhoštění stěžovatelka nedisponuje pracovním povolením na území České republiky, a je tudíž vyloučena jakákoli její legální pracovní činnost, díky níž by se mohla finančně podílet na zabezpečení rodiny v domovském státě. Je tedy zřejmé, že by další setrvání stěžovatelky na území České republiky stejně nemohlo vést k jí zamýšlenému výsledku.

[21] Stěžovatelce lze přisvědčit v tom, že v odůvodnění napadeného rozsudku (str. 6) městský soud bez obšírné argumentace akceptoval stěžovatelkou vytýkaný postup žalované, která v odůvodnění svého rozhodnutí (str. 5) taktéž obdobnou měrou argumentace aprobovala nastíněný závěr správního orgánu prvního stupně. Jak však již bylo uvedeno, uvedený postup procesní předpisy nevylučují a akceptuje jej i konstantní judikatura správních soudů (srov. například již zmiňovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, či rozsudek ze dne 22. 4. 2013, č. j. 2 As 16/2012 - 39). Pokud je prvostupňové rozhodnutí řádně odůvodněno (což bylo výše potvrzeno)

a odvolací orgán způsob tohoto hodnocení sdílí, nic mu nebrání si tuto již dříve vyslovenou argumentaci osvojit a v podrobnostech na ni odkázat; není tedy povinen přiléhavé závěry přezkoumávaného rozhodnutí znovu opakovat. Obdobným způsobem je pak oprávněn postupovat i správní soud.

[22] Lze tedy uzavřít, že rozsudek městského soudu není nepřezkoumatelný (k vymezení tohoto pojmu blíže viz například rozsudky tohoto soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, nebo ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64); uvedené platí z výše uvedených důvodů i pro rozhodnutí žalované. Pro úplnost lze dodat, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí nemůže být závislá na subjektivní představě účastníka o tom, jak má být rozhodnutí zdůvodněno, nýbrž se musí jednat o objektivní překážku, která znemožňuje přezkum napadeného rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2014, č. j. 3 As 60/2014 – 85).

[23] Stěžovatelka konečně v doplnění kasační stížnosti poukazuje na fakt, že v mezidobí (po právní moci rozhodnutí žalované, v průběhu řízení o kasační stížnosti) bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2016, č. j. 9 Azs 157/2016 – 34, zrušeno (mimo jiné) rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 10. 2. 2014, č. j. MV-75484-3/SO-2011, i jemu předcházející rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 3. 2011, č. j. OAM-231-4/ZR-2011; prvostupňovým rozhodnutím byla zrušena platnost povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatelky na území České republiky za účelem zaměstnání a byla jí stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území. Právě tato rozhodnutí nastolila stav, vedoucí posléze k nelegálnímu pobytu stěžovatelky na území České republiky, přičemž právě tato skutečnost byla důvodem pro uložení správního vyhoštění. Stěžovatelka má tedy za to, že byla-li odklizená tato rozhodnutí, nelze její pobyt na území České republiky považovat za nelegální (včetně doby, ze které vycházely správní orgány v nyní posuzované věci); mělo by tedy být i v nyní probíhajícím řízení zohledněno, že odpadl nosný důvod pro vydání rozhodnutí o vyhoštění.

[24] Nejvyšší správní soud k účinkům zrušení správních aktů již dříve opakovaně judikoval [viz například rozsudky ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 As 79/2008 – 128 (publikovaný pod č. 1815/2009 Sb. NSS) a ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 26/2011 – 175] že právní řád je založen na zásadě presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy, dle níž se má za to, že správní akt je zákonný a správný, a to až do okamžiku, kdy příslušný orgán zákonem předvídanou formou prohlásí správní akt za nezákonný a zruší jej. Po celou dobu své existence až do svého eventuálního zrušení vyvolává správní akt právní následky, zakládá práva a povinnosti; pokud tedy v době rozhodování správních orgánů v nyní projednávané věci vycházely správní orgány z existence pravomocných rozhodnutí, jimiž byl ukončen pobyt stěžovatelky na území České republiky, a z presumpce jejich zákonnosti, nelze jim z hlediska zákona ničeho vytknout. Případné zrušení individuálního správního aktu soudem má účinky toliko ex nunc, které působí výlučně do budoucna (soudní řád správní neobsahuje obdobné ustanovení, jako je § 99 správního řádu, umožňující určit, ke kterému okamžiku nastávají účinky spojené se zrušením rozhodnutí). Jedinou výjimku představuje skupina nicotných aktů, u nichž se má za to, že nebyly nikdy vydány, a tudíž nemohly působit právní následky ani v minulosti. Pouze prohlášení nicotnosti, které jen formálně deklaruje neexistenci aktu, který se dosud navenek

pokračování

představoval jako individuální správní akt – rozhodnutí, proto působí *ex tunc* (viz rozsudek rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 – 96, část V., publikovaný pod č. 793/2006 Sb. NSS).

[25] Rozhodnutí správních orgánů jsou přezkoumávána správními soudy dle skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Zcela v intencích citované judikatury tak ani následné zrušení pravomocného rozhodnutí, jež bylo podkladem pro přezkoumávané rozhodnutí, nemá pro jeho soudní přezkum žádnou konsekvenci; toliko z uvedeného důvodu nelze přezkoumávané rozhodnutí zrušit. Adresát rozhodnutí, které se o zrušené rozhodnutí opírá, přitom není zbaven možnosti uplatnit tuto skutkovou novotu ve svůj prospěch; nemůže tak ovšem učinit v rámci soudního přezkumu takového rozhodnutí. Procesní nástroj k uplatnění této skutečnosti nabízí správní řád v podobě obnovy řízení, která dopadá mj. právě na situace, kdy bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, jež bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno [§ 100 odst. 1 písm. b)]. Dlužno přitom upozornit, že v tomto případě nejde o nápravný prostředek dozorčího práva, ale o mimořádný opravný prostředek, jehož uplatnění je v rukou účastníka řízení, a je tedy povinností správního orgánu o žádosti o povolení obnovy řízení rozhodnout. Takové rozhodnutí přitom není vyloučeno ze soudní kontroly a žadateli tak není upřena možnost předestřít uvedenou skutečnost správnímu soudu a dosáhnout tak nakonec i zrušení původního rozhodnutí cestou obnovy správního řízení.

[26] V nyní posuzované věci tedy stěžovatelka může usilovat o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění cestou žádosti o obnovu řízení, které bylo tímto rozhodnutím završeno.

[27] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Nezbylo mu proto, než ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. rozsudkem zamítnout.

[28] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka byla v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšná, právo na náhradu nákladů řízení jí nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se jí náhrada nákladu řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. září 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu

